

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Koroški Slovenec, uredništvo, Klagenfurt, Viktringerring 26

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; letoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; letoletno: Din. 100.—

Naše šolstvo.

Predzadnja sobota je v Podgori zborovalo učitelstvo slovenskega jezikovnega ozemlja. Po zasnovi prirediteljev naj bi bilo zborovanje nekaka manifestacija za sedanje šolstvo med koroškimi Slovenci, posredno pa je bila ta učiteljska prirediteljev obupen rešilni poizkus organizacij, ki so z novim časom zaigrale upravičenost svojega obstoja. Če izvzamemo mnoge politične neokusnosti in še nekatere narodno-politične nerodnosti — kot je bilo sklicevanje prof. Perkoniga na postopanje Italije v Južnem Tirolu ali Kaibitsch-eva grožnja proti rovarjenju (!) Slovencev — je imelo zborovanje svoj namen v slovesni ugotovitvi velikovškega šolskega nadzornika Gornika, da je utrkvistična šola prinesla koroškemu ljudstvu mnogo koristi, in še v nadzornikovem opominu, naj se učitelstvo slovenskega ozemlja boljše uči slovenščine. Smo mnenja, da se je že obstoječi obžalovanju vredni prepad med učitelstvom in slovenskim ljudstvom vsled zborovanja po zaslugi prirediteljev in zborovalcev le še bolj razširil. Deljeni odmev zborovanja v koroški javnosti to naše naziranje potrjuje.

Naj bi danes govorili, o čemer učitelstvo glasovanjskega ozemlja na svojem zborovanju ni govorilo, četudi je to vprašanje med najbolj perečimi narodno-političnimi v državi. Kje so kričeči nedostatki našega šolstva? **Dobra tretjina vseh šol slovenskega jezikovnega ozemlja, izvzemši pri tem nemške otoke, je izključno nemškega značaja, četudi posečajo te šole pretežno otroci s slovenskim maternim jezikom.** Naj navedemo par nemških šol sredi slovenskega ozemlja z najnovejšimi podatki: Sveče (104 vseh otrok, od teh 10 Nemcev), Golšova (56 otrok, 5 nemški), Bistrica v Rožu (113, 35), Žihpolje (98, 17), Marija na Zili (216, 58), Vovbre (245, 36), Št. Peter na Vašinjah (173, 9), Vabnja ves (78, 3), Tinje (163, 29), Grabštanj (184, 21), Podkrnos (73, 13). To so torej nekatere izmed šol, na katerih tvorijo nemški otroci razmeroma nizek odstotek in ponekod ne dosegajo niti desetinke vseh učencev. Učenci teh šol prihajajo h pouku z znanjem slovenske družinske govorice, občujejo z domačimi in medsebojno v domačem slovenskem narečju, poslušajo v materinem jeziku svojega dušnega pastirja in veroučitelja. V šolskem pouku pa ne slišijo razun morebitnih par drobecov v prvih urah začetnega pouka v vseh 8 šolskih letih niti trohice slovenskega. Petindvajset šol z okroglo 2000 slovenskimi otroci brez trohice slovenskega pouka! Kdo oceni opustošenje ubovega rastočega rodu v kulturnem in moralnem oziru in še v pogledu državljanske zvestobe! Izključno nemškim šolam našega ozemlja pridružimo šole, v katerih se začne samo nemški pouk v prvem razredu in sicer z drugim šolskim letom ali še prej. Brdo, Melviče, Črešnje, Št. Jurij, Čače, Zilska Bistrica, Gorje, Št. Lenart, Brnca, Gozdanje, Ledeniče, Loče, Podgorje, Galicija, Medgorje, Rožek, Glinje, Vogrče, Potoče, Suha, Božji grob itd. itd. Učenci teh šol so, če skromno merimo, v 80 odstotkih slovenski starišev. V prvih mesecih šolskega pouka imajo v rokah Maklinovo začetnico ali pa so tudi brez nje, sedem, najmanj šest let pa so deležni samo nemškega pouka! To je tolikanj slavljena dvojezičnost koroškega šolstva! Na vsem slovenskem ozemlju sta kvečjemu dve šoli, v katerih se upošteva slovenski materni jezik otrok prehodno preko prvega šolskega leta v razrede z nemškim učnim jezikom.

O takem šolstvu je resnično težko govoriti brez trpke ocene brezsrčnih ponemčevalcev. Slovenski otroci ostajajo dobesedno **analfabeti svojega materne jezika**. Vrhovnega je otrokom v nemških šolah našega ozemlja v večini vzeta celo še možnost priučitve slovenščine z lastnim trudom, ker so učenci iz teh šol večji samo nemške gotice. Tako se jemljejo našemu dobremu, a premehkemu ljudstvu njegova plemeniti, prirojena čustva in se ljudstvo vprek ponižuje v računarski, materialističen rod, zmožen kvečjemu topega, brezdušnega suženjstva. Krono vsemu zlobnemu, nekulturnemu počenjanju postavijo sedaj oni, ki ljudstvo v njegovi, po nemoralni šoli ustvarjeni brezčutnosti in nedovzetnosti vprašujejo po njegovih šolskih težnjah in zmagoslavno beležijo izraze njegove šolskih težnjah in zmagoslavno beležijo izraze njegove nevednosti in nezavednosti. Sem nedvomno spada omenjeno zborovanje učitelstva slovenskega jezikovnega ozemlja v Podgori pri Borovljah.

Nemci v Jugoslaviji za to uslugo ne bodo hvaležni svojim nacionalnim rojakom na Koroškem. Zaželeli so svoječasno našega posredovanja, da bi bili deležni taistih pravic (!), kakoršne uživamo mi na Koroškem. Najnovejši razvoj jim je sedaj odgovoril tudi na vprašanje, zakaj se baš na Koroškem godi manjšini krivica, ko gre razmeroma dobro burgenlandskim Hrvatom in dunajskim Čehom. S stališča manjšinske vzajemnosti moramo postopanje nemško-nacionalnih krogov Koroške obžalovati in ga obsoditi kot skrajno nacionalno sebičnost in kratkovidnost, ki gre, če treba, celo preko grobov svojih lastnih rojakov, da zadosti temni svoji strasti. Kot Slovenci pa zamoremo najnovejšo narodno-politično modrost izza Pogore k večjemu pomilovati.

Heimat in Not!

V Monakovem se je v prvi junijski teden vršila razstava kmetijstva v Nemčiji ali kakor pravijo „des Reichsnährstandes“. V posebnem oddelku je bila v slikah in številkah pokazana zgodovina nemškega kmetijstva in sicer pod geslom „en narod — ena kri — ena miselnost“. Takoj ob vhodu v ta oddelek je visela slika knežjega kamna pri Gospej Sveti in še slika ustoličenja koroških vojvod. Pod slikami pa je stalo zapisano: **Tako si je bavarski kmet sam volil in postavljaj svoje kneze in vladarje...** — V dvorani sami je visela velika slika, predstavljajoča koroško glasovanje: osebe, oblečene v narodne noše naših dolin mečejo glasovnico v veliko vazo. Slika naj bi spominjala po besedilu na čas, „ko je koroško kmečko ljudstvo prostovoljno odločilo za združitev z nemškim kmetijstvom“. Druga karta je prikazovala kulturno območje nemškega kmeta in je bilo videti na njej poleg Nemčije zarisano Avstrijo, tretjino Čehoslovaške, dele Madžarske, Poljske in Rumunije, iz Jugoslavije pa ozemlje nemške manjšine in vrhutega Štajersko, del Gorenjske in Hrvatske.

Ob teh slikah so se o priliki obiska skupine koroških posetnikov godili prizori, ki Koroški, nikakor niso v čast. A ne glede na to je čudno, da do danes **nobena takozvana domovinska organizacija v deželi še ni primerno ocenila tovrstne propagande, ki temelji na potvorjenih, lažljivih dejstvih in svojega prozornega propagandističnega namena**

ne more skriti. — Gospod Josef Friedrich Perkonig, napišite novo knjigo z naslovom: Heimat in Not!

Krvava Rusija.

Potoki krvi spremljajo rusko revolucijo od nje-nega pričetka do danes. Najprej so padale v stotisočih glave pristašev carske Rusije, za njimi so padale žrtve protisovjetskih zarotnikov, danes se po smrtnih obsodbah redčijo vrste med sovjeti samimi. Zinovjevu in Kamenevu, Rykovu, Buharinu, Radeku in tisočim drugim obsojenim bivšim sovjetskim mogočnikom sledijo na krvavi poti gospodarji sovjetske armade. Osem najvišjih generalov, med njimi bivši namestnik vojnega komisarja Tuhačevski, je bilo minuli teden obsojenih na smrt in ustreljenih. Obdolžili so jih špionáže v prilog Nemčiji. Pravega ozadja strahovitega uničevanja gradilcev sovjetske države in vojske je težko razkriti, očitno je le eno, da je Rusija še vedno v prvih dneh svoje revolucije in da se v njenem ozadju vedno jasnejše kažejo obrisi demonskega tirana ruskega boljševizma — Stalina.

Španija. Velesile so se glede Španije sporazumele, da bodo nadzorstvo španske obale podvojile in se v slučajih napadov s silo branile, pritisk pa bodo izvajale šele po medsebojnem posvetu. V španske vode je medtem priplula flotilja sovjetskih podmornic in Nemci sklepajo na predstoječa nova izzivanja sovjetov. Odgovarjali bodo nanje, kot pravijo, z bliskovito brzino. — Nacionalne čete so se približale mestu Bilbao, sicer na frontah ni posebnih sprememb.

Francoski komunisti se napovedujejo. Množe se glasovi, da se v Franciji pripravljajo komunisti za prevzem vlade. Vodja Zveze socialističnih strokovnih udruženj je že napovedal diktaturo proletarijata za slučaj padca sedanje vlade. V tej zvezi je značilno, da se desničarske francoske stranke medsebojno zblizujejo in so stvorile „fronto svobode“, katere odločni nasprotnik pa je vodja francoskih fašistov de la Roque.

Minister Neurath na potovanju po vzhodu. Nemški zunanji minister Neurath je obiskal minule dni Beograd in Sofijo. V Beogradu je imel daljše razgovore z min. preds. Stojadinovičem. Iz Beograda je nadaljeval svojo vožnjo v Bolgarijo, kjer se je razgovarjal z bolgarskimi državniki. Potovanju nemškega ministra pripisujejo listi politično važnost, jugoslovansko časopisje pa podčrtava gospodarsko ozadje stikov Jugoslavije z Nemčijo.

Madžarska se oboroži. Madžarska je proglasila svobodo oboroževanja kot predpogoj sodelovanja z Malo antanto. Čehi, katerim je mnogo na tem, da zblizajo svojo državo z Avstrijo in Madžarsko, so se izjavili za zahteno madžarsko svobodo. Mala antanta sicer svojega stališča še ni objavila, vendar je verjetno, da bo dejstvo madžarske oborožitve molče priznala.

Še o kulturnem boju v Nemčiji. Sv. oče je nedavno nagovoril skupino nemških romarjev s pretresljivimi besedami: Zelo sem vesel, da lahko pozdravim sinove iz Škofij, ki so mi najbolj pri srcu. Ura, ki jo doživlja Nemčija, ni samo težka, ampak reči moram, tako težka, da ni dovolj samo jokati, ampak da moram glasno tožiti. Sv. oče je

storil vse, kar je bilo mogoče, da bi jim olajšal težko trpljenje. Eno pa ostane zmeraj enako: Bog ve za svojo uro in ve za svojo pot, tudi mi moramo spoznati svojo uro, da ne bo šla mimo nas ko pride... — Škof v. Galen je v neki pridigi navajal stanje Cerkve v Nemčiji: Razun treh so bile vse katoliške tiskarne, ki so tiskale okrožnico sv. očeta o Nemčiji, od države brez odškodnine zasežene. Zagrozili so nadalje z zaplenbo pisalnih in pomnoževalnih strojev. Delavska društva so razpuščena, premoženje zaseženo, iz ubožnih domov so pregnali redovnice, zapirajo katoliške bolnice, škofom zabranjuje nadzorovanje verouka v šolah... — Časopisje je prisiljeno prinašati dolgovozna poročila o sodnijskih procesih proti duhovnikom. Procese skuša narodno-socialistična propaganda izrabiti proti vsej duhovščini, nakar so nemški škofje ugotovili, da je izmed 21.461 posvetnih duhovnikov v Nemčiji samo 49 obtoženih in od teh 21 obsojenih, t. j. četrtnina odstoka.

Zanimiva nemška knjiga. V Švici je ravnokar izšla knjiga iz peresa nemškega učenjaka F. W. Förster-ja, obravnavajoča nemško vprašanje v Evropi. Posebni odstavki se bavijo s staro monarhijo, ki se je po pisateljevem mnenju razbila, ker ni rešila vprašanja Slovanov. Cesar Karl je bil pripravljen dati slovanskim narodom samoupravo, a njegove načrte so preprečili avstrijski velenemci. Cesar se je velenemškemu odporu udal, usoda monarhije je bila zapečaten. Pisatelj posveča pozornost tudi novi Avstriji in pravi: Avstrija se bo spet znašla, če bo oživila pravo nemštvo. Storititi mora vse, da razvije novo federacijo s sosednjimi narodi evropskega jugovzhoda, tako bo sodelovala na preustroju Evrope. — (Op. ur. V tej zvezi opozarjamo bralce na zgodovinske odstavke z naslovom „1914“ v našem listu, ki slikajo v taisti luči dogodke tik pred svetovno vojno.)

Ostalo v par stavkih. Sv. oče se spet čuti slabega, telesne moči polagoma popuščajo. — Ljublj. „Slovenec“ napoveduje pogajanja Avstrije in Jugoslavije. — Zunanji ministri držav Male antante so se sešli v Turn-Severinu na posvetovanje. — Dr. Hodža je posetil Bukarešto. Prej se je istotam mudil poljski prezident Mošicki. Očividno je Rumunija na razpotju. — Na Dunaju se te dni prične proces proti inž. Woitsche-ju, ki je skušal svoječasno z letalom odvesti kanclerja Schuschnigga. Proces smatrajo kot začetek ostrejšega nastopanja proti narodnim socialistom v državi. — Španska meščanska vojna je doslej tirjala okroglo 300.000 človeških žrtev. — Nemški gospodarski minister Schacht obišče Dunaj. — Umrla je Stalinova mati.

PODLISTEK

Juš Kozak:

Beli mecesen.

(3. nadaljevanje.)

„Kaj? Kaj?“ Kri mu je zcetela v licih, težko je sopesl. „Stiska me v križu. Duši me. Tebe pa ni. Si prinesel rože?“

„Sem,“ se je smehljal Revež.

„Pijače pa ne dobiš, antikrist, ne dobiš, ne dam.“ Navidezno se je trl od jeze.

„Boš pa meni dal,“ se je vmešal Martin.

„Tebi? Šent! Koroška dežela! Tebi še manj. Sin, ki se krega z očetom, ne bo pil pod mojo streho. Priduševavec si!“

Revež ga je poznal in čakal, dokler je oni razsajal: „V pošteni krčmi pa taki antikristi, šenta! Vse pomečem na cesto.“ Nato je utihnil in predirljivo gledal v Reveža.

„A? Srebro si zmenjal?“ je govoril tiho.

„Nekaj sem zmenjal.“ Pristopil in mu je izročil vrečico s srebrnim denarjem.

„Čakaj, preštejem. Ogoljufal si me —“ Toda obličje se mu je zjasnilo. Vse gubice so izginele v široki ploskvi. Cel ostra zarez med čelom in nosom je splahnila.

„Boooš? Mastike? A?“ Izvlekel je iz notranjega žepa steklenico.

Poljaki in Nemci.

(Misel ob poteku ženevske konvencije.)

Ko tako študiraš glasila Südmarke, Društva za Nemce v inozemstvu (VDA) in druge slične vire, se človek nehote zgroziš ob tej nemški bedi in suženjstvu po vsem širnem svetu.

Posebno pa še, če g. dr. M. Mayer kot jasen kontrast slika po vseh mestih in društvih „vzorno rešen“ položaj naše manjšine in pripoveduje o potrebi dela in pomoči proti „slovenizaciji Koroške“!

Pa se tudi iz teh virov — in drugih — razbere marsikaj. An tam, poglejte čudo:

Poljska je dovolila v vsakem okraju z zadostnim številom šolskih otrok nemškega jezika državne šole. A tudi tu se ne gleda ozkosrčno na zahtevano število, ampak so poljske oblasti jako obzirne napram željam manjšine.

Nemški protesti naštevajo da baje od 35.000 nemških otrok mora obiskovati 12.000 popolnoma poljske šole, 5000 pa da nima zadostnega nemškega poduka.

Pa so dokazali, da Nemci kljub svoji sijajni centrali niso sešteli še vseh svojih otrok, kajti 50.000 nemških otrok obiskuje na Poljskem — samo 579 popolnoma nemških šol, za katere plačuje poljska država nad 2000 učiteljev.

Pa nisa tako skromne manjšine sinovi poljski Nemci, kot Slovenci na Koroškem, saj imajo samo 21 (!) popolnoma nemških srednjih šol, 3 pa še poljsko-nemške. V vseh teh naštevajo nič manj kot 3000 dijakov. Poleg tega skrbijo 4 učiteljišča za učiteljski naraščaj manjšine. Za gospodarski procvit pa ima manjšina na razpolago dvoje tehnično strokovnih šol.

Pa vse to klub pogostim protidržavnim demonstracijam in sabotajam od strani manjšine, ki je pač preveč omamljena in nepremišljena vsled bližine berlinske centrale. Kljub „strategično važnemu ozemlju“ in „obmejni coni“ spoštujeje Poljaki manjšinske pravice — „in Poljska ne propada“!

V Nemčiji pa, kjer prebiva nad en milijon Poljakov — pa so jim odmerili 21 ljudskih šol in eno poljsko privatno (!) gimnazijo v Budišinu.

Zemljo da so Nemcem odvzeli po krivici, so zakričali v svet — pa si jim Poljaki dokazali z natančnimi podatki, da so „junkerskim“ mogotcem parcelirali v korist kmetom 23% manj, kot poljskim posestnikom.

„Nemške delavce odslavlajo pod pretvezo nesposobnosti“, so zagnali vsi nemški časopisi in vsemogočne centrale, pa je pokazal angleški znanstvenik William John Rose v posebni knjigi, ki jo je pisal celih dvajset let v Šleziji sami, kakšna je resnica. Takole piše:

„Ko je Poljska zasedla Poznanjsko, je ponudila oblast vsem nemškim uradnikom stare položaje,

„Pij! To so zdravila.“ Še je kričal: „Vina, vina!“ Razbijal je po mizi, dokler ni prišla dekla in smeje natočila.

„Še meni!“ je vpil, „danes je god moje žene.“

Revež je dregnil Martina: „Kadar se hoče napiti, je god njegove žene!“

„Šenta! Tak svet, kakršen je. Nič drugega ne delajo, samo pridušajo se. S hudičem se bratijo. Nobena ženska ni varna. Šent!“

„Po goljufajol!“ je pristavil Revež.

„Pa goljufajo. Danes jim gosposka zgled daje. — Ho, kobilo sem kupil danes, živalca, vsa se trese! Punca!“

Dekle se je zopet prikazalo. „Poklič! hlapca!“ — „Kobilo naj prižene!“

Martin se je smejal, ko mu je Revež šepetal: „To kobila je že deseta, kar se pozna.“

Medtem je pripeljal hlapec žival, ki je zbegana obstala sredi prostorne izbe.

„A? A? Jo vidiš?“

„Oče, slepa je.“

„Kaaaj? Norec, norec. Pokaži ji palico, pa boš videl. Šenta, slepa!“

„Saj res, oče. Pomežiknila je!“

„Ven, ven! Kobilo v hlev! Še urekel bi mi jo, antikrist! Sem pijačo, ne bo pil, spaka! Ponoči se s hudičem meniš pred hišo, pravijo. Ven iz pošterne krčme!“

Revež se je smejal in sédel nazaj.

Počasi se je Balant umiril. „Kdo pa je ta?“

„Bosov Martin!“

če ostanejo: Berlin pa je svojim Nemcem ukazal naj takoj zapustijo svoja mesta, v zmotni misli, da Poljaki ne bod zmožni upravljati pokrajino... in bo tako spet pripadla Nemčiji. Pa so kmalu uvideli, da so v svojem nemškem ponosu profitirali samo 20.000 penzionistov!

Šleziji so bojkotirali poljsko upravo s tem, da nemške elektrarne niso hotele dati toka poljskim rudniškim podjetjem, češ da bi ob nesposobnosti Poljakov obstajala nevarnost, da zleti vsa pokrajina z rudniki v zrak.

Ustanovila se je nato celo posebna mednarodna komisija, da preišče na poljsko pritožbo neresničnost tega izgovora.

Prof. Ignac Moscicki — sedanji prezident Poljske — je dokazal z lastnim delom v tvornici Chorzow, da kljub uničenju vseh načrtov in aktov po nemških inženjerjih (!) Poljaki obvladaje vsako malenkost in da niti eden izgovorov ne drži.

Ko so berlinski direktorji uvideli — tako pripoveduje Rose naprej — da so spet bridko nasedli, se je eden kratkomalo opogumil in vprašal: „Oprostite, ste Vi znameniti profesor Moscicki?“ Na odgovor se gospodje oprostijo da niso vedeli, s kom govorijo, in so se brzo vrnili v Berlin.

In zaključil W. Rose svojo knjigo z ugotovitvijo, da danes presega poljska proizvodnja v vseh preje nemških pokrajinah 80% več kot pod nemško upravo.

Ob poteku ženevske konvencije med Nemčijo in Poljsko smo. Desetletja je urejevala medsebojna manjšinska vprašanja. Od sedaj pa je Poljaki nočejo več podaljšati, ker je ob nemški miselnosti in nesramnem propagandističnem delovanju vnaprej poljskem narodu in njegovi časti nesprijemljiva.

Naj tu pristavimo še slične izjave iz Čehoslovaške, Litve, Estonske, Madžarske, Rumunije in opozorimo na izjave Jugoslavije, zahteva kar suverenost in pozna svoje „Ost- in Südost-Raume“, „kulturnega kroge in ozemlja“, drugim pa s kruto roko jemlje celo najnaturnejše človeške pravice.

mr.

DOMAČE NOVICE

1914.

(Nadaljevanje.)

Srbska vlada je imela vzroka več ko dovolj, da je skušala za vsako ceno ohraniti deželi mir. Pašič je bil šel kljub temu, da ga leto prej o priliki nemirov na srbsko albanski meji niso hoteli sprejeti, sam na Dunaj. Opravil seveda ni ničesar. Grof Berchtold ga je sicer sprejel in se z njim razgovarjal o vsem mogočem, le o srbskih željah ne. Že od začetka 1914 so se vršili med Srbijo in

„Tone te sovraži, da se mu vino upira, kadar se spomni nate!“

„Jaz nisem kriv!“ je mirno pristavil Martin.

„Ujedljiv je kot modras! Takih ne maram. Priduševavec!“ Balant je zopet razsajal.

„Nobena ženska ga ne mara, zato je tak!“ je dejal Revež.

„Revež! Ta jo pove. Ho, mastike! Ženske ga ne marajo! Ha, ha! Mastike!“

Pili so zopet žganje.

„Z mano, z mano tja gori!“ je kričal. „Punca, zakleni vrata. Danes je god moje žene!“

S težavo se je dvignil in obupno stokal. Ona dva sta ga podprla. Stopnice so bile tako ozke, da se je moral Martin od zadaj upirati. V gorjenji izbi je hreščal pod. S hruščem se je sesedel in zbijal z zdravim nogo ob tla.

Dekle je odprlo vrata. „Vina, vina! Mastike!“

„Moja žena!“ Ozrl se je v kot, kjer je gorela mala lučka pod podobo mlade, lepe ženske.

„Moja Ana!“ Glas se mu je omilil, skoro šepetaje je govoril: „Nocoj se bova spet pogovarjala. Vse ji potožim!“

Revež je previdno vprašal: „Te je imela rada?“

„Vprašaj? Ti, moja Ana. Prelahka je bila, pa je odletela. Odletela, vama pravim. Le pijta, moja Ana. nas gleda.“

Nagnil je in pil kakor večno žejna zemlja. Solze so mu zalile oči.

„Ni bila ženska, angel je plaval po hiši. Kako je govorila. Srce ji je žvrgolelo.“

(Dalje sledi.)

Črno goro razgovori o ožji zvezi obeh držav, ki naj bi tvorili na zunaj popolno celoto. Na Dunaju so to zvedeli in izjavili preko Petrograda, da bi Avstro-Ogrska take združitve ne mogla mirno gledati. Po ruskem nasvetu je nato Pašič odložil pogajanja, da ne bi na Dunaju imeli povoda za razburjenje. Slednjič se je srbska vlada v svojem odgovoru na ultimatum avstro-ogrške vlade po sarajevskem atentatu vnovič ponudila, da predloži ves spor z monarhijo mednarodnemu razsodišču v Haagu, česar bi si najbrže ne upala, da ni imela čiste vesti.

Dunajska vlada je opirala svoje obdolžitve predvsem na to, da je zarotnikom preskrbel bombe četaški vojvoda Tankosič, ki je bil major v srbski vojski, da so bile te bombe iz državnega arzenala v Kragujevcu in da je srbska mejna policija pustila one tri zarotnike iz Beograda čez mejo v Bosno. Toda bombe so med balkansko vojno na veliko delili četašem in Tankosič jih je mogel gotovo tudi sedaj dobiti brez vednosti oblasti. Dal jih je svojemu znanцу Ciganoviču, ki je s svojimi bosanskimi rojaki preskrbel vse drugo. Dognano je sicer, da je po Tankosiču zvedel za namere zarotnikov polkovnik Dimitrijevič-Apis, voditelj takozvanih „črnorokcev“. „Črna roka“, ali s pravim imenom „Ujedinjenje ali smrt“, se je imenovalo tajno teroristično društvo, v katerem so imeli glavno besedo nekdanji zarotniki zoper zadnjega srbskega kralja Obrenoviča. Ta organizacija pa je bila že ves čas v najhujšem nasprotnstvu z vlado in baš malo prej se je govorilo, da namerava Dimitrijevič z vojaškim uporom vreči Pašičevo ministrstvo. Dejstvo je, da tudi „črnorokci“, najsi so vedeli za atentat, niso dali zanj pobude, ampak je ta prišla edinole iz Bosne. Razmere v Bosni so bile pa že davno tako razrvane, da je vsak poznavalec dežele vedel, da se podaja nadvojvoda v smrtno nevarnost, če gre tja. Še posebej izzivalna pa je bila taka pot na Vidov dan leta 1914, ko je srbski narod prvič po 500 letih proslavljal svoj praznik na osvobodnem Kosovem polju. (Se nadaljuje.)

To so Švicarji! Švicarski državni zbor je nedavno odobril zakon, ki proglašča retoromanski jezik za narodni jezik in mu dovoljuje javne svobščine. V govoru vladnega zastopnika so bile izgovorjene tople besede, naj skuša država z vsemi sredstvi ohraniti retoromanski jezik, ker bo Švica s tem, da ohrani prostost svojega ljudstva in njegove govornice, kulturno samo obogatela. Drž. zbor je glasoval za zakon enoglasno. — **Op. ur.** Retoromanski narodič v Švici šteje okrog 40.000 duš. Četudi je njegov jezik med najstarejšimi evropskimi, se je moral doslej v javnosti posluževati švicarskih državnih jezikov, t. j. francoščine, nemščine ali italijanščine. Z novim zakonom je postala njegova materna govornica ravnopravna.

Iz „Muttersprache“, št. 5, majnik 1937. „Človek oropan materine govornice, podivja in otrpne v svoji duši, narod, ki mu ukradejo jezik, ki so ga ustvarili nešteti rodovi kot izraz svojega značaja, takšen narod propade kulturno in narodno.“ „Jezik je sveteljši od meja. Mejniki se lahko premikajo, jezik je večni. Največja opora je narodni svojstvenosti, trdnjava, v katero se rešimo tudi po izgubljeni bitki in iznova vodimo pota usode. Dokler si ohrani narod svoj jezik, ni izgubljen.“ (Isolde Kurz.) „Naš jezik je tako poln notranjih, duševnih vrednot, vrednot najnežnejše milobe in takih prvotne silnosti, da more vse te vrednote, ki se izživljajo v ritmu, melodiji in glasovih, pojmovati in oblikovati samo tisti, ki nosi ta jezik od pragermanskih začetkov do danes žive oblike kot živo dediščino svojih očetov v svoji krvi. Iz te dediščine izvirajo večne melodije nemške pesmi in govornice. Resnično doživeta, oblikovana, silna beseda more izvirati samo iz globine, ki je od večnih časov eno s telesnimi, krvnimi in duševnimi vrelci naše narodne svojstvenosti. (Max Reuschle.)

Položaj v malih slikah. Na brnški postaji pričakuje dne 6. junija slov. pevsko društvo iz gornje Zilje vlak za povratek domov. Med čakanjem zapojejo fantje par slovenskih pesmi, že privozi vlak iz Podkloštra in takoj se oglasijo iz vlaka pijani in trezni glasovi: „Ihr Tschuschen gehts

nach Jugoslawien“. Drugi dan objavijo celovške Freie Stimmen ta za razmere vsekako značilen dogodek pod nalovom „Slowenische Provokationen“. Na binkoštno nedeljo prispejo v Ljubljano tri večje družbe koroških Nemcev, kar je zelo pozdraviti, ker se mogoče na ta način nekoliko razširi obzorje in ublaži nacionalna nestrpnost. Ob prihodu na glavnem kolodvoru zadoni nemška pesem in to petje se nadaljuje v restavraciji blizu kavarne „Emona“. Kljub nabito polnim lokalom niti enemu človeku ni prišlo na misel, da bi v tem petju videl ogroženo slovensko kulturno ali celo državo. Je li temu zadržanju kriva zrelost prebivalstva ali pa je slovenska kultura na trdnjih nogah, kakor nemška kultura v slovenskem delu Koroške.

Od leta 1919 smo imeli priliko v vseh nemških listih, posebno pa še v glasilu koroških nacionalcev, brati o raznarodovanju nemške manjšine v južnem Tirolu. Na zborovanju kor. učiteljstva v Karawankenhofu 5. junija pa je g. predsednik „Kärntner Heimatbundu“ nazval to raznarodovanje „ein geordnetes Propagandasystem eines klugen Staates“. Sicer pa je to zborovanje še iz drugega vidika zelo zanimivo. Do sedaj se je vendar zopet in zopet povdarjalo, da je nositeljica in tvoriteljica političnega mišljenja avstrijskega prebivalstva „Domovinska fronta“. S 5. junijem se je ta naloga vsaj za koroške učiteljske kroge poverila ali „Lehrervereinu“ ali pa „Kärntner Heimatbundu“. Hvaležni smo tudi g. okrajnemu nadzorniku Gorniku za oficijelno priznanje, da je znanje slovenščine pri koroškem učiteljstvu jako pičlo, če ne, bi bil poziv, naj se učiteljstvo pridno uči slovenščine, nepotreben. Sedaj nam je popolnoma jasno, zakaj, se učiteljstvo z vsemi močmi upira ureditvi šolskih prilik na Koroškem: gospodje ne znajo jezika otrok, katere naj bi poučevali; da se to zakrije, je treba nahujskati nezavedne stariše. Take razmere pa imenuje g. učitelj K. Pflanzl v K. Schulblattu od 5. majnika „ein hervorragendes Schulgesetz“. Čuvar javne varnosti v Podjuni si tudi danes po tretji obletnici naše nove ustave o njenih bistvenih delih ni na jasnem. Ta gospod še ne ve, da „Katoliška akcija“ in njene prireditve niso podrejene politično upravni oblasti. Priporočali bi mu, da vendar enkrat svoje znanje nekoliko izpolni.

„Ein Sängertreffen“. (Tainach—Tinje.) Nemški tukajšnji pevci so se nedavno ojunčili k javnemu nastopu. Peli so seve izključno nemške pesmi in sicer manj in bolj posrečeno. Med odmori je zabaval ljudstvo, nek kamenski „konferansjé—šaljivec“, ki si je dovolil take neokusnosti, da je navzoče občinstvo od sramu zardelo, navzoča duhovnika pa sta se v protest sredi sporeda odstranila. Starejši možakar se je ob koncu izrazil: Nič ne zaostajamo za boljševisko kulturo, le še bolj nesramni smo!

Zell—Sele.

V Ljubljani sta se v frančiškanski cerkvi pretekli teden poročila žand. narednik Jožef Uznik, bivši pd. Lukanov na srednjem Kotu ter pd. Zvrhnja Mlečnikova Lizika Kelih. Slednjo bode zelo pogrešala pd. Mažejeva gostilna v Selah, še veliko bolj pa jo bodo pogrešali gostje Mažejeve gostilne.

Želimo njima v novem stanu prav obilo sreče.

V mesecu juniju bo deležna naša fara zopet posebne slavnosti in sicer bo obhajala 50 letnico rojstva č. g. župnika Alojzija Vavtija.

Solnce njihovega življenja se je nagnilo čez poldne. Mnogo veselja so vžili ta kos življenja, a veliko več pa še truda in trpljenja, zato se jih hočemo ob njihovi proslavi spomniti v molitvi in prositi Vsemogočnega, da bi jih za popoldne njihovega življenja obvaroval vsakega trpljenja in vseh neprijetnosti. Da bi mogli še večkrat v krogu svojih faranov v sreči in zadovoljstvu obhajati desetletnice!

Na posledicah raka v ustih je po operaciji v celovški bolnici umrl Valentin Božič, pd. Kobovnik na Kobli pri Cerkvi. Na željo sorodnikov so truplo pokojnikovo prepeljali na domače pokopališče in ga ob veliki udeležbi faranov in sorodnikov dne 8. t. m. položili k večnemu počitku. Naj počiva v miru!

Po zelo vročem dnevu v nedeljo 6. t. m. se je nebo zvečer nenadoma pooblačilo in nastalo je

hudourje z močnim nalivom in točo, katera je na mnogih krajih napravila občutno škodo. Še bolj strašno neurje pa je nastalo v torek 8. t. m. Bilo je, kot bi se oblak utrgal. Lilo je iz škafa, v presledkih se je vsula tudi debela toča, ki je uničila vse nasade in mnogo škode napravila na rži. Nalivi pa so povzročili zelo veliko škode na travnikih, katere so zalili, istotako njive z žitom, ceste in pota pa je raztrgalo in povzročilo, da bo treba izdati zopet po nepotrebnem veliko vsoto denarja za popravila. Največ škode utrpita posestnika zvrhnji Jug in Hus ter Peskovnikova kajža.

Živele mlade družinice! Blagajnik šentvidške „Danice“ vrli France Wutej, pd. Harižev v Gluhem lesu, se je nedavno poročil z mlado posestnico Šerjakove kmetije na Peclu pri Mohličah. Da bi z novim gospodarjem zavedni Šerjakov dom spet zacvetel! — Posestnik, divne Glažarjeve kmetije v Čahorčah pri Kotmari vesi Egidij Bašnik, dolgoletni požrtvovalni predsednik kotmirskih „Gorjancev“ je minulo nedeljo pripeljal na svoj dom mlado pospodinjo, ki je rodod iz šentjakobske fare. Iz ugledne Šmonove družine v Št. Kandolfu pri Kotmari vesi pa se je minuli pondeljek izselila k svojemu, poročenemu ji možu pd. Nemcu v Št. Jakobu ob cesti brhka Julita. „Gorjanci“ so mlada para prisrčno počastili. — Tem in vsem ostalim v igrednim mladim družinam mnogo sreče na novo pot želi — urednik.

Paradiž za vlomilce. (Petschnitzen—Pečnica.) Naša fara je obdana od gozdov, kamor se lahko skrijejo tatovi in roparji, dve cesti od vzhoda in zahoda in dve od severa in juga skrbijo za take falote, vrhutega nimamo pri nas nobene orožniške postaje. Veliko hiš in tudi farovž stoji tik od gozdu, odkoder priskakajo neopaženo taki moderni obiski. Nobeno leto ne mine brez njih. Letos so že kradli v Malnicah, v Spodnjih Brovljah in na Pečnici. V petek 4. junija so bili kar trije vلمي. Popoldne pri Blažiju, katera hiša stoji na samem na griču tik gozda. Odnegli so denar, uro in obleko. Ponoči navrh so prebili pri Hanjželnu okno v shrambo za svinjsko meso, k sreči se je zbudil hlapec in jih odgnal. Nato so vdrli v novo mesnico pri Fridlu v Gornjih Brovljah in odnesli 150 S ter množino salam in drugih klobas.

Föderlach—Podravlje. (Razno.) To zimo je vodstvo dravske regulacije izvedlo prvo polovico obrežnih del ob Dravi severno od vzhodnega železniškega mostu. Drugo polovico izvršijo prihodnjo zimo. Breg so zavarovali z desetisoč kamni. — Koncem aprila smo letos imeli že točo, ki pa ni povzročila mnogo škode, dasi je bila gosta in je trajala četrtr ure. Za nadalje: „Toče in hudega vremena reši nas, o Gospod!“ — Z malimi presledki je to spomlad deževalo 50 dni. — Zdaj je en mesec lepo vreme. Vmes je bil trikrat rahel dež. — Nagle smrti je umrla vzgledna vdova Katerina Zanker, pd. Kocijorka v Goričah. Dobro pripravljena in v spremstvu mnogih dobrih del je odšla v večnost a svojim leta 1911 umrlim možem in za 8 (osmimi) svojimi otroci, katere je vse preživela. Bila je v 80. letu svoje starosti. Pogreba njenega se je udeležilo mnogo ljudi. Jakob, sin edinec, je prevzel njeno skromno posestvice. Naj živi in naj doseže visoko število let in dni! — Travniki in polja so se sedaj lepo razvila. Bog daj dobro sečo in obilno žetev! — Streha na podravljski podružnici se bo letos deloma obnovila, deloma prekrila. — Pri pd. Orenu na Udmatu bo letos gostovala dijaška kolonija iz Dunaja. — Sadje letos tu ni mnogo cvetelo. — Čebele so se vsled dolgega deževja in mraza povprečno bolj pozno razvile. — Most čez Dravo bodo obnovili menda šele leta 1939. Če ga bojo! — Dne 24. majnika je župnijo vizitiral g. dekan. — Praznik presv. R. T. smo letos ob najprimernejšem vremenu posebno slovesno obhajali. Udeležba je bila izredno velika. Glavna pripravljalna dela so to pot izvršile na večer ter na jutro praznika č. misijonske sestre z gradu Vernberg, ki so tedne prej učile večje in male deklice plesti vence, ker tega naše mladine še nikoli ni kdo učil. Pred R. T. je šlo do 60 devičic ter 20 devic. Tri so nosile jagnjetsko banderco, 16 je bilo trosilk cvetja, 12 pa nosilk lilij. Zastopane so bile krajevne oblasti, ter bil navzoč ves samostan z gojenkami gospodinjskega tečaja, med katerimi sta tudi dve Slovenki (ena z Ljubljane). Pridigo je

imel preč. g. p. rektor z Vernberga. Kakor je bilo pri zadnjem oltarju vpisano v tla, bodi Kristus nami rex, lux, pax in dux (kralj, luč, mir in vodja)!

Drobiž: Kočevski Nemci so nedavno priredili pevsko turnejo v Nemčijo in bili deležni navdušenega sprejema. — Vojvoda Windsorski je s svojo soprogo napravil že več izletov, tako v Beljak in v Dole ob Vrbskem jezeru. V deželi namerava ostati 3 mesece. — Duh. svet. Janez Lamprecht, župnik v Mariji na Zili, je praznoval svojo petdesetletnico. — Na Dunaju so prepovedali neko športno prireditev, določeno za dan obletnice Dollfussove smrti. — V Beljaku je padel v Dravo 15 letni šolar Berger. V zadnjem hipu ga je rešil nek krojaški pomočnik. — Na Humu pri Tinjah je umrl 73 letni posestnik Jožef Hobel. — Pogorelo je Vrhovnikovo pohoštvo pri Grebinju. — Na Dabraču se je smrtno ponesrečil uradnik Bleiberger B. U. Harald Forster.

NAŠA PROSVETA

Nekaj prosvetnih misli.

Konec.

A veliki naš učitelj bi v naših dneh zaznal še drugo, nič manj perečo potrebo prosvetnega dela. Več ko nekdanj je danes med nami miselnih blodenj, bolj od prej je danes tudi naš svet dozorel bodisi za socialno silo ali pravico. Že mečejo požari v velikem svetu svoje strašne sence tudi na našo zemljo in na svoj način silijo ljudstvo k notranji odločitvi: **tu živo, dejavno krščanstvo, tam mrzki, pohlepni materializem, zaviti v razne komunizme in nacionalizme.** Že se vrši ta velikanska notranja borba tudi pri nas v vidnih oblikah in se bliža svojemu koncu, ki bo ali red in pravica iz živega krščanstva ali pa prevrat in sila temnih človeških strasti. Danes ostrovidci že dobro slutijo, da se bodočnost naša ne bo odločila kje v Španiji ali Rusiji ali Nemčiji, marveč v duši našega ljudstva po njegovi zrelosti ali nezrelosti. Tiha bojazen se ukrade človeku v srce, če pomisli, kako je pri nas s krščansko izobrazbo, s krščanskim pogledom na svet in njega prilike, kako z življenjem iz živega krščanskega prepričanja. Ali ne dozorevamo tudi mi za usodo Rusije in Španije? Ob teh mislih bi si človek med nas želel velikega socialnega apostola Slovencev, Kreka, da bi bolj od naših skromnih poizkusov zagrabil svoje in naše ljudstvo v njegovem jedru in ga spet, kot nekdanj, učil socialne ljubezni in pravičnosti. Da ne bi v svoji slepoti končno zarajalo ob zvokih godbe nekkih narodnih plesov in tisočeri drugi plehkosti svojega kulturnega življenja svoj krvavi ples strasti in uničevanja. Ob teh mislih bi si človek v dno svoje duše zaželel, da bi bila vsaj vsa naša prosvetna društva visoka šola socialnega apostolstva, branik krščanskega zasebnega in javnega življenja. Mnogo se je to storilo, a še neprimerno več je pri nas ledine in na njej plevela in osata. **Gorje ljudstvu, če bi moralo nekoč deliti usodo razdejanega Jeruzalema, ker ni spoznalo svojega časa!**

To so nekatere misli ob koncu vigredne prosvete. Kdor jih je sprejel vase z dobro voljo, bo vedel, kaj mu veleva njegova dolžnost v novo, jesensko sezono.

Slovenski dnevi v Trstu. Ljubljansko operno gledališče je minule dni gostovalo v Trstu s češko opero „Prodana nevesta“. Velika dvorana Politeama Rosetti je bila po dolgih letih dvakrat nabito polna, da mnogi niso več dobili vstopnic. Uvodno je operni orkester odigral fašistovsko himno „Giovinezza“ in nato jugoslovansko „Bože pravde“. Predstava „Prodane neveste“ je stopnjevala navdušenje občinstva za slovenske umetnike od slike do slike, ob zaključku pritrjevanja ni hotelo biti konec. Koncem septembra gostuje ljubljanska opera spet v Trstu in nato v Benetkah, Vidmu, Milanu, Turinu in Rimu. Italijanska opera pa bo gostovala v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Na ta način se kulturno zblizanje obeh državesosed prav posrečeno pospešuje, ljubljansko gledališče pa hkrati v velikem svetu manifestira svojo visoko umetniško višino.

Impozantno ziljsko slavje na Brnci. (Fürnitz). Predzadnje nedeljo se je zbralo na Prangarjevem vrtu v Zmoticah preko 600 ljudi iz vseh delov Koroške in še od drugod, da prisostvuje ziljskemu dnevju. Prireditev je otvoril tajnik „Dobrača“ g. Maks Trunk z jedrnatim pozdravom na vse navzoče, nakar je brnški pevski zbor živahno odpel svojo zdravico. Sledil je nastop ziljskih zborov v skupni in posamični pesmi. Na pevcih in petju je bilo čutiti vztrajne in vestne vaje, posrečen je bil tudi izbor pesmi. Izmed zborov zasluži še posebno pohvalo brški, ki se pod vodstvom veččega vodje Urha Rauscher-ja sijajno razvija in je poleg Brnčanov med najboljšimi tolmači ziljske narodne pesmi. Z ognjevitimi besedami je nato zajel zbrano občinstvo podpredsednik prosvetne zveze župnik Starc. Govoril je seosebno mladini, naj bo junakinja svojih domov, braniteljica svoje domovine in dobra varuhinja starodavne slovenske narodne kulture. Globoko v srcih so odmevali govornikovi navduševalne besede. Zahomški fantje so po govoru zajahali konje in po starodavnem ziljskem običaju tekmovali za krasni ziljski venec, vmes pa zarajali divni svoj rej pod lipo, prepletan z domačo pesmijo. Še je potem sledilo petje, ki ga ni hotelo biti konec niti po uradnem zaključku. Za brezhibni potek je skrbelo oko postave vestno in skrbno.

Dan naših mamic. (Radsberg—Radiše.) Dne 6. t. m. je obhajala naša farna družina ob polnoštevilni udeležbi v svoji novi dvorani, katera se nahaja v farovski pristavi, svoj izvincerkveni materinski dan. Na sporedu je bilo več ljubkih, resnih deklamacij, manjši prizori, govori in petje moškega in mešanega zbora. Slavnostni govor je imel bivši farni provizor na Radišah in sedanji č. g. žup. Tomaž Oraš v Podljubelju. Govoril je o vrlinah mamine ljubezni. Za njegove budrilne besede smo mu iz srca hvaležni. V zahvalo njemu, naši mami in Bogu, ki jo je nam dal, jo bomo spoštovali še mi. Odmore so izpopolnili tamburaši. Želeti je le, da nam društvo predstavi spet kmalu kaj sličnega.

St. Ruprecht b. V.—St. Rupert pri Velikovcu. V nedeljo 27. t. m. zaključijo gojenke in otroci zavoda šolskih sester svoje šolsko leto s pestro prireditvijo iger „Nova zapoved“ in „Kordula“. Začetek ob 3. uri pop. Pridite!

GOSPODARSKI VESTNIK

Mati zemlja.

Kdor poslušne pobližje utripom našega časa, ve, kako velika preizkušnja je naša doba za odpornost in vztrajnost kmečkega ljudstva. Že nekateri proklinjajo svoj stan, z nevoljo mnogi obhajajo svoja polja in stresajo svojo notranjo gnjev na ljudi in nedolžno živino, z ne pritajenim nezadovoljstvom teptajo čast kmečkega ljudstva in njegove zemlje. Pa kdo bi se drznil vreči kamen na te zagrenjene ob toliki skrbi in stiski?

A so med nami še kmetje, ki so svoje delo in življenje na svoji zemlji doživeli globlje in ki tudi danes ne kolnejo, četudi njihova skrb in stiska nista prav nič manjši. Za modrost vedo, da bi za njimi ne bilo več kmetov, delavcev zemlje, in zato vztrajajo. To so plemenitniki med kmečkim ljudstvom. aristokriti podeželja. Otroci zemlje so zaslužili njeno veličastno skrivnost. Teh mati-zemlja ne bo izdala!

Zemljiška knjiga je kmečki kataster. Kar je zapisano v njej, to in nič drugega velja glede lastnine, obsega in obremenitve zemlje. Zemljiška knjiga je javna knjiga in je na vpogled vsakomur, vsakdo si lahko iz nje dela izpise in prepise. Vsakdo se sme v knjigi poučiti tudi o ptanju drugih. Za vpogled je vplačati vsakokrat po 50 g. Uradni izpis iz zemljiške knjige pa je dokument, ki ga mora imeti vsaka kmetija.

Zelena krma je sočna, vodena. V 100 kg zelene krme je 75 do 90 kg vode. Goveja živina jo najbolje izrabljuje, prašiči jo dobro izkoristijo, le za delovne vole in konje ni prikladna. Zdrava je in ugodno deluje na živino. Čim mnogovrstnejše je sestavljena, tem boljša je njena kakovost. Največ beljakovin imata lucerna in detelja, sladkor vse-

bujeta več zelna kuruza in trava, oljne tropine hranivost dobro izpopolnijo. — Tolikanj se na naših kmetijah trudimo s krušnim žitom, na pridelovanje zelene krme pa polagamo premalo važnosti, četudi bi našo živinorejo izdatno podprla. Okisana v jamah bi nam še proti spomladi lahko izborna služila. S čvrsto živinorejo pa bi kmetijam boljše vpomogli.

Mah na travnikih. Najboljše sredstvo proti škodljivem mahu na travniku sta grablje in živo apno. Ko travo pokosimo, potrosimo najbolje ob dežju ali ob jutranji rosi trato z apnenim prahom. Če par dni pograbimo prav temeljito travnik z železnimi grabljami, da gre čim največ mahu iz zemlje. Če pri tem izruvamo kako travo, bodo druge tem bujnejše uspevale. Prav koristno je za razvoj trav, da razgrebljeno trato potrosimo s superfosfatom, ki travo zgosti, da tem bujnejše požene.

Velikovški trg. Minuli teden so prignali na ži vinski trg 3 vole, 2 mlada vola, 20 krav, 1 tele, 81 prašičev. Cene se niso spremenile. — Na blagovnem trgu so veljale sledeče cene: jajca 10, kokši, stare 2—3.50, mlade 1.50—3.-, sirovo maslo 2.40—2.80, pšenica 42, rž 32, oves 28, proso 23, konoplja 34, kuruza 24, ajda 25, krompir 15 do 34 g za kg.

ZANIMIVOSTI

Papežev paviljon na svetovni razstavi. Pariško svetovno razstavo poseča dnevno na stotisoč ljudi. Med najlepšimi paviljoni je katoliški. Na kupoli je križ, viden daleč na okoli. Na vrhu vitkega zvonika stoji kip Matere božje, kakor da bi ta hotela vzeti vse poslopje v svoje varstvo. Sredi paviljona je dragocen oltar, ostali deli pa razkazujejo veliko misijonsko delo Cerkve.

Vabilo

na

15. redni letni občni zbor

Zveze koroških zadrug v Celovcu, registrovane zadruga z omejeno zavezo, ki se vrši v četrtek, dne 24. junija 1937 ob 13. uri popoldne v poslovnih prostorih v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26, pritličje desno.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Revizijsko poročilo.
3. Poročilo načelstva.
4. Odobrenje računskega zaključka za l. 1936.
6. Pobiranje članskih prispevkov za fond „Zadružna samopomoč“.
7. Določitev doneska za zadružni sklad za leto 1937 v smislu § 10. odst. 12 zadr. pravil.
8. Zavarovanje zadružnikov proti požaru in zadružništvo.
9. Slučajnosti.

Pričakujemo zanesljivo udeležbo od strani naših zagrug! Vsaka zadruga naj pošlje vsaj enega zastopnika!

Načelstvo.

49

Zahvala.

Vsegomoznemu je dopadlo, da je po svojem nedoumljivem sklepu naglo na odpoklic našo komaj 26 let staro hčerko in sestro, gospodično

Micko Koprivnik,

p. d. Šrančeva,

v večno domovino. Zahvaljujemo se predvsem botrici ge. Barbari Sadjak, rinkoškim dekletom za darovane vence in cvetje, moškemu zboru »Gorotina« za ganljive žalostinke ob odprtem grobu, številnim znancem, sorodnikom in prijateljem za pre-množe dokaze odkritega sočuvstva in vsem ostalim, ki ste pokojno v tako ogromnem številu spremili na njen zadnji poti.

Bog plačaj vsem!

Rute pri Rinkolah, v juniju 1937.

Družina Šrančeva.

50